

พระราชบัญญัติ
การประกอบอาชีพงานก่อสร้าง
พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ.
๒๕๒๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“งานก่อสร้าง” หมายความว่า งานเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง ขยาย ต่อเติม ประกอบ ติดตั้ง
หรือรื้อถอนซึ่งอาคารหรือสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“ผู้รับงานก่อสร้างควบคุม” หมายความว่า ผู้ที่จดทะเบียนเป็นผู้รับหรือประกอบงานก่อสร้าง
ควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณซึ่งประกอบงานก่อสร้างด้วยตนเอง

(๒) นิติบุคคลต่างประเทศซึ่งมีสิทธิเข้ามารับงานก่อสร้างในกิจการตามพันธะที่รัฐบาลตกลงกับทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ สถาบันระหว่างประเทศอื่นหรือรัฐบาลต่างประเทศ

(๓) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นสถาบันหนึ่งเรียกว่า “สถาบันผู้รับงานก่อสร้าง” มีอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ให้สถาบันผู้รับงานก่อสร้างเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๗ สถาบันผู้รับงานก่อสร้างมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมสอดส่องดูแลความประพฤติและมรรยาทของผู้รับงานก่อสร้าง

(๒) ส่งเสริมการรับงานก่อสร้าง

(๓) รักษาผลประโยชน์ของผู้รับงานก่อสร้าง

(๔) เผยแพร่และให้การศึกษาเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

มาตรา ๘ สถาบันผู้รับงานก่อสร้างประกอบด้วยกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างและสมาชิกสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

มาตรา ๙ สมาชิกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างมีสองประเภท คือ

(๑) สมาชิกสามัญ ได้แก่ผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมายจากห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ประกอบธุรกิจงานก่อสร้าง

(ข) มีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

(ค) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งอาชีพ

(ง) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกในคดีซึ่งคณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งอาชีพ

(จ) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ฉ) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่าง ๆ ซึ่งสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเชิญให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๐ การเข้าเป็นสมาชิก สิทธิ หน้าที่และการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

มาตรา ๑๑ สถาบันผู้รับงานก่อสร้างอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าจดทะเบียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

(๒) ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕

(๓) ผลประโยชน์จากการลงทุนและกิจการอื่น

(๔) ททรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งนายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง และมีอำนาจหน้าที่กำกับกิจการของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง” เรียกโดยย่อว่า “ก.ก.ส.” ซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง* และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของ ก.ว. หนึ่งคน ผู้แทนของ ก.ส. หนึ่งคน ผู้แทน

ของสมาคมนายช่างเหมาไทยหนึ่งคน ข้าราชการในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างสองคน และบุคคลซึ่งที่ประชุมสมาชิกสามัญของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ

สมาชิกสามัญซึ่งสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเลือกตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรรมการผู้จัดการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้รับงานก่อสร้างควบคุม

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นนายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

ให้เลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเป็นเลขานุการของ ก.ก.ส.

มาตรา ๑๔ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งกรรมการเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากการเป็นสมาชิกสามัญของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างสำหรับบุคคล ซึ่งที่ประชุมสมาชิกสามัญของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเลือกตั้งขึ้น

เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ถ้าระยะเวลาที่จะดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ เหลือไม่ถึงหกเดือน จะไม่แต่งตั้งก็ได้

ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๑๖ เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นคงอยู่รักษาการต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๗ การประชุม ก.ก.ส. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าการประชุมคราวใดนายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ภายใต้มาตรา ๒๓ มติของที่ประชุม ก.ก.ส. ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้ ก.ก.ส. จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๑๘ ให้ ก.ก.ส. มีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและดำเนินงานของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง และรวมถึงอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ออกข้อบังคับการเข้าเป็นสมาชิกสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง และการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๒) ออกข้อบังคับกำหนดค่าจดทะเบียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
- (๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมสมาชิกของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง
- (๔) ออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอจดทะเบียน การรับจดทะเบียน การต่ออายุทะเบียน หรือการเพิกถอนทะเบียน เป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุม
- (๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการรักษามรยาตแห่งอาชีพผู้รับงานก่อสร้างควบคุม
- (๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุม ก.ก.ส. หรืออนุกรรมการ
- (๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยการค้าประกันและการให้สินเชื่อแก่ผู้รับงานก่อสร้างควบคุม
- (๘) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ภายในวัตถุประสงค์ของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง และการบริหารกิจการ รวมทั้งกำหนดเบี้ยประชุมกรรมการและค่าจ้างของพนักงานและลูกจ้างของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง
- (๙) ให้คำปรึกษา แนะนำ และขอความร่วมมือจากทางราชการ เพื่อควบคุมหรือส่งเสริมการรับงานก่อสร้าง

มาตรา ๑๙ ให้ ก.ก.ส. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

มาตรา ๒๐ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างหรือกรรมการซึ่งนายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างมอบหมายเป็นหนังสือ เป็นผู้แทนสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง

มาตรา ๒๑ ทุก ๆ ปีให้นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างจัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการและปรึกษาหารือกิจการที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง ในกรณีที่จำเป็นจะจัดให้มีการประชุมวิสามัญก็ได้

มาตรา ๒๒ นายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างจะเข้าฟังการประชุม และชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสถาบันผู้รับงานก่อสร้างในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๓ มติของ ก.ก.ส. ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๔) (๕) (๗) และ (๘) จะต้องได้รับความเห็นชอบของนายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

ให้นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเสนอมติของ ก.ก.ส. ต่อนายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างโดยไม่ชักช้า นายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างอาจยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่ได้มีการยับยั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเสนอ ให้ถือว่านายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างให้ความเห็นชอบด้วยมตินั้น

ถ้านายกพิเศษสถาบันผู้รับงานก่อสร้างยับยั้งมติใด ให้ ก.ก.ส. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ในการประชุม นั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติถึงสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

มาตรา ๒๔ ให้นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้างแต่งตั้งเลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างคนหนึ่ง ด้วยความเห็นชอบของ ก.ก.ส. มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้รับงานก่อสร้างควบคุมและในกิจการอื่นทั่วไป

เลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างต้องเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้รับงานก่อสร้างควบคุม

หมวด ๒

การรับงานก่อสร้างควบคุม

มาตรา ๒๕ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

- (๑) งานก่อสร้างประเภทใด ลักษณะใด ขนาดใด หรือสาขาใด เป็นงานก่อสร้างควบคุม
- (๒) กำหนดประเภทผู้รับงานก่อสร้างควบคุม

มาตรา ๒๖ ผู้รับงานก่อสร้างซึ่งประสงค์จะเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมต้องจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมจาก ก.ก.ส.

มาตรา ๒๗ การขอจดทะเบียน การรับจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของ ก.ก.ส.

มาตรา ๒๘ ผู้ขอจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุม อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจงานก่อสร้าง

(๒) ไม่เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๓) มีลูกจ้างประจำซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจาก ก.ว. และหรือเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจาก ก.ส. สำหรับควบคุมกำกับงานก่อสร้างตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับของ ก.ก.ส.

(๔) มีเครื่องมือและอุปกรณ์การก่อสร้างของตนเองในจำนวนที่เพียงพอ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของ ก.ก.ส.

(๕) มีฐานะการเงินที่มั่นคงเพียงพอตามที่กำหนดในข้อบังคับของ ก.ก.ส.

(๖) มีผลงานและคุณสมบัติอื่น ตามที่จะได้กำหนดในข้อบังคับของ ก.ก.ส.

มาตรา ๒๙ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียน ให้เลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างประกาศชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดอื่น ๆ ไว้ ณ สำนักงานของสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้โอกาสบุคคลอื่นยื่นคำคัดค้าน

เมื่อได้ประกาศครบกำหนดแล้ว ให้เลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเสนอคำขอจดทะเบียนต่อ ก.ก.ส. พร้อมด้วยคำคัดค้านถ้ามี เพื่อพิจารณาการรับจดทะเบียน

ในการพิจารณาคำขอจดทะเบียน ก.ก.ส. จะเรียกผู้ขอจดทะเบียนหรือผู้ยื่นคำคัดค้านมาให้ถ้อยคำชี้แจง หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นเพิ่มเติมก็ได้

เมื่อ ก.ก.ส. พิจารณาเห็นว่าผู้ขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดในมาตรา ๒๘ และไม่มีผู้ใดคัดค้านการจดทะเบียน ให้ ก.ก.ส. รับจดทะเบียนตามประเภท ลักษณะ ขนาด และสาขาของงานก่อสร้างควบคุมและประเภทของผู้รับงานก่อสร้างควบคุม

มาตรา ๓๐ ผู้ขอจดทะเบียนซึ่ง ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียน อาจอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการปฏิเสธ ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่ากรณีมีเหตุผลสมควร จะส่งเรื่องให้ ก.ก.ส. พิจารณาทบทวนและเสนอความเห็นเพื่อให้รัฐมนตรีวินิจฉัยตามที่เห็นสมควร

ให้รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัย และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในหกสิบวันนับแต่ที่รัฐมนตรีได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑ ใบทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุม ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบทะเบียน การต่ออายุใบทะเบียน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ ก.ก.ส.

ถ้าใบทะเบียนสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมยื่นคำร้องขอรับใบแทนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย

หมวด ๓

การประกอบอาชีพงานก่อสร้างและมรรยาท ในการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง

มาตรา ๓๒ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุม ต้องรับงานก่อสร้างควบคุมตามประเภทและสาขาที่ระบุไว้ในใบทะเบียน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมประเภทและสาขาใดจะรับงานก่อสร้างในสาขาอื่นนอกจากที่ได้ระบุไว้ในใบทะเบียนได้เพียงใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมต้องรักษามรรยาทแห่งอาชีพตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ก.ก.ส.

การเสนอราคางานก่อสร้างในการประกวดราคาจะต้องเป็นไปโดยสุจริต มีเหตุผลและยุติธรรม ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมจะต้องไม่ร่วมกันกำหนดราคาก่อสร้างในการประกวดราคาหรือกระทำการเพื่อให้ผู้รับงานก่อสร้างควบคุม หรือผู้รับงานก่อสร้างคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ชนะการประกวดราคา

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมสามารถรับงานก่อสร้างในต่างประเทศ หรือรับงานก่อสร้างใดที่มีราคาสูงกว่าสองร้อยล้านบาท หรือรับงานที่ต้องใช้ความชำนาญเป็นพิเศษ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมมีสิทธิร้องขอให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการค้าประกัน การงดหรือลดภาษีอากร และการคุ้มครองคนงานที่ไปทำงานในต่างประเทศแก่ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมโดยมีคำรับรองของ ก.ก.ส.

หมวด ๔

การเพิกถอนการจดทะเบียน

มาตรา ๓๕ ให้ ก.ก.ส. มีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘

(๒) ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือข้อบังคับของ ก.ก.ส.

ก่อนพิจารณาเพิกถอนทะเบียน ให้ ก.ก.ส. ดำเนินการไต่สวน โดยให้โอกาสแก่ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมนั้นได้ทราบข้อกล่าวหาและยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

มาตรา ๓๖ การเพิกถอนทะเบียนไม่กระทบถึงการรับงานก่อสร้างที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียนรับทำอยู่ตามความผูกพันที่มีอยู่ก่อนวันถูกสั่งเพิกถอนทะเบียนนั้น

มาตรา ๓๗ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมซึ่งถูกเพิกถอนทะเบียนอาจขอจดทะเบียนอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถูกเพิกถอนทะเบียน แต่เมื่อ ก.ก.ส. ได้พิจารณาคำขอจดทะเบียนและปฏิเสธการรับจดทะเบียน ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีและให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนและผู้นั้นไม่อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ตามวรรคหนึ่ง หรือได้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีแต่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยยืนตามความเห็นของ ก.ก.ส. ให้ผู้นั้นยื่นคำขอจดทะเบียนได้ใหม่เมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนหรือรัฐมนตรีมีคำวินิจฉัย แล้วแต่กรณี ถ้า ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนในครั้งที่สองให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อไปยังรัฐมนตรี ถ้าผู้นั้นไม่อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยยืนตามความเห็นของ ก.ก.ส. ในครั้งที่สองนี้แล้ว ผู้นั้นหมดสิทธิขอจดทะเบียนต่อไป

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้ได้รับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมโดยไม่ได้จดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งระงับงานก่อสร้างนั้น

การสั่งระงับงานก่อสร้างตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้พ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญาจ้างงานก่อสร้าง

มาตรา ๓๙ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมผู้ได้รับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมในระหว่างที่ใบทะเบียนขาดอายุ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือวันละสองพันบาทนับแต่วันที่ในทะเบียนขาดอายุ จนกว่าจะได้ต่ออายุใบทะเบียน สุดแต่จำนวนใดจะสูงกว่ากัน

มาตรา ๔๐ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๑ ผู้รับงานก่อสร้างควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒^๒ ในระยะเริ่มแรกซึ่งต้องไม่เกินสี่ปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ก.ส. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง* และผู้แทนของ ก.ว. หนึ่งคน ผู้แทนของ ก.ส. หนึ่งคน ผู้แทนของสมาคมนายช่างเหมาไทยหนึ่งคน และข้าราชการในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่นายกสถาบันผู้รับงานก่อสร้าง และให้ ก.ก.ส. แต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๓ หรือแต่งตั้งเลขาธิการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างตามมาตรา ๒๔ แล้วแต่กรณี

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการซึ่งประกอบเป็น ก.ก.ส. ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓^๓ ให้ผู้รับงานก่อสร้างมีสิทธิรับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมต่อไปได้อีกสี่ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับ และเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วให้ผู้ขึ้นคงประกอบงานก่อสร้างควบคุมตามความผูกพันที่มีอยู่ภายในระยะเวลาสี่ปีนั้นได้ต่อไปจนกว่างานก่อสร้างควบคุมนั้นจะแล้วเสร็จ

ผู้รับงานก่อสร้างซึ่งประสงค์จะรับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมต่อไปหลังจากระยะเวลาสี่ปีตามวรรคหนึ่งได้สิ้นสุดลงแล้ว ต้องขอจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับ ถ้า ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนก่อนกำหนดเวลาสี่ปีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมได้ต่อไปจนครบกำหนดเวลาสี่ปีตามสิทธิที่มีอยู่ในวรรคหนึ่ง แต่ถ้า ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนหลังจากระยะเวลาสี่ปีดังกล่าว ให้ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิรับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมได้ต่อไปจนกว่า ก.ก.ส. ได้มีหนังสือแจ้งการปฏิเสธการรับจดทะเบียน

ในกรณีที่ ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนหลังจากระยะเวลาสี่ปีตามวรรคหนึ่งให้ผู้ขอจดทะเบียนคงประกอบงานก่อสร้างควบคุมตามความผูกพันที่มีอยู่ก่อนวันได้รับหนังสือแจ้งการปฏิเสธการรับจดทะเบียนจาก ก.ก.ส. ได้ต่อไปจนกว่างานก่อสร้างควบคุมนั้นจะแล้วเสร็จ

ในกรณีที่ ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุม	๒๐,๐๐๐	บาท
๒. ค่าต่ออายุใบทะเบียน	๑๐,๐๐๐	บาท
๓. ใบแทนใบทะเบียน	๕๐๐	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในระหว่างระยะการพัฒนาประเทศ กิจการก่อสร้างต่าง ๆ จึงมีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วตามความต้องการทั้งของทางราชการและทางธุรกิจเอกชนการก่อสร้างในปีหนึ่ง ๆ คิดเป็นเงินมีมูลค่าถึงหลายพันล้านบาท และโดยเฉพาะงานก่อสร้างขนาดใหญ่เป็นกิจการที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูง และต้องใช้วิทยาการแผนใหม่หลายอย่างประกอบกัน แต่ในปัจจุบันการควบคุมการรับงานก่อสร้างยังไม่มีกฎหมายโดยเฉพาะ กรณีอาจทำให้เกิดอันตรายและเกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมได้ เพราะเหตุจากการก่อสร้างที่ไม่ได้มาตรฐาน นอกจากนั้นผู้รับงานก่อสร้างของไทยหลายรายมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะไปรับจ้างทำงานในต่างประเทศ อันจะเป็นทางหารายได้เข้าประเทศอย่างหนึ่งสมควรมีการส่งเสริมและควบคุมการรับงานก่อสร้างให้มีมาตรฐานสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลเป็นไปโดยเหมาะสมแต่การจะควบคุมการก่อสร้างชนิดและประเภทใดบ้างนั้น รัฐบาลจะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยจะไม่กระทบกระเทือนถึงผู้รับงานก่อสร้างขนาดย่อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔^[๔]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. เนื่องจากพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างตามมาตรา ๔๒ ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ แต่โดยที่กำหนดเวลาหนึ่งปีนั้นไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๒ การดำเนินการออกข้อบังคับตามมาตรา ๒๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) และการออกประกาศตามมาตรา ๒๙ สำหรับการรับจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุม เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสถาบันผู้รับงานก่อสร้างตามมาตรา ๑๓ ต่อไปได้ สมควรขยายเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดังกล่าวออกไปอีกสามปี

๒. เนื่องจากมาตรา ๔๓ ได้ห้ามมิให้ผู้รับงานก่อสร้างรับงานก่อสร้างควบคุมตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับ แม้ผู้รับงานก่อสร้างที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๓ ก็จะได้รับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมต่อไปได้เพียงถึงวันที่ ก.ก.ส. ปฏิเสธการรับจดทะเบียนหรือตามประเภทและสาขาที่ได้รับจดทะเบียนเท่านั้น เพื่อให้ผู้รับงานก่อสร้างรับหรือประกอบงานก่อสร้างควบคุมต่อไปได้ในขณะที่ยังไม่มีผู้ได้รับจดทะเบียนเป็นผู้รับงานก่อสร้างควบคุมหรือมีไม่เพียงพอ และป้องกันผลเสียหายอันจะเกิดแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และฝ่ายผู้ว่าจ้าง อย่างกว้างขวาง

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^[๕]

มาตรา ๒๕ ในพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรมโยธาธิการ” เป็น “อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้น แล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้

สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

คุณากร/ผู้จัดทำ

๓ มกราคม ๒๕๕๖

ชาญ/ตรวจ

๓ มกราคม ๒๕๕๖

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๗๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๖/๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒

[๒] มาตรา ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

[๓] มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

[๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘/ตอนที่ ๑๓๑/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๔

[๕] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕